

รหัสวิชา 20201-2019

การคำนวณ ต้นทุนเพื่องานอาชีพ

ครูผู้สอน นายณัฐวุฒิ ทองเอม

วิทยาลัยเทคโนโลยีชุมแพไทย-เยอรมัน

บทที่ 5 การคำนวณต้นทุน ของธุรกิจในงานอาชีพ

สาระการเรียนรู้

- 1.ความสำคัญในการคำนวณต้นทุนต่อการ
บริหารธุรกิจ
- 2.การคำนวณต้นทุนของงานอาชีพธุรกิจบริการ
- 3.การคำนวณต้นทุนของงานอาชีพซื้อขายสินค้า
- 4.การคำนวณต้นทุนของงานอาชีพผลิตสินค้า

1. ความสำคัญในการคำนวณต้นทุน ต่อการบริหารธุรกิจ

1.1 เพื่อให้ทราบถึงต้นทุนการผลิตและต้นทุนขายของธุรกิจ

1.2 เพื่อสามารถนำต้นทุนทั้งหมดของธุรกิจมาเปรียบเทียบกับรายได้ทำให้ทราบผลกำไรขาดทุนจากการดำเนินธุรกิจ

1.3 เพื่อคำนวณหรือตีราคาสินค้าคงเหลือปลายงวด

1.4 เพื่อใช้ในการวางแผนและควบคุมเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจการคำนวณต้นทุนของงานอาชีพต่างๆ

การคำนวณต้นทุนของงานอาชีพต่างๆ แบ่งเป็น 3 งานอาชีพ ดังนี้

- 1) การคำนวณต้นทุนของงานอาชีพธุรกิจบริการ
- 2) การคำนวณต้นทุนของงานอาชีพซื้อขายสินค้า
- 3) การคำนวณต้นทุนของงานอาชีพผลิตสินค้า

2. การคำนวณต้นทุนของงานอาชีพ ธุรกิจบริการ

งานอาชีพธุรกิจบริการเป็นธุรกิจที่ดำเนินงานให้บริการตามคำสั่งของลูกค้า โดยเน้นความต้องการของลูกค้าเป็นหลัก ธุรกิจบริการนี้ไม่มีสินค้าไว้แลกเปลี่ยน เมื่อธุรกิจให้บริการเสร็จแล้ว ลูกค้าจะได้รับความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจทันที หรือในขณะที่ลูกค้ารับบริการอยู่

ตัวอย่างธุรกิจบริการ

เช่น ธุรกิจธนาคาร ธุรกิจโรงแรม เสริมสวย บริการ ต่างๆ ธุรกิจสื่อสาร
ธุรกิจขนส่ง สำนักงานบัญชี สำนักงานทนายความ ธุรกิจสปา Nevada แพนไทย
ธุรกิจรับจัดอบรมสัมมนา ฯลฯ

ต้นทุนของธุรกิจบริการ

ต้นทุนของธุรกิจบริการ คือ บรรดาค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการดำเนินการให้บริการกับลูกค้า ไม่ว่าจะเป็นต้นทุนที่ให้ประโยชน์ในอนาคตหรือต้นทุนตามงวดเวลา ตามที่กล่าวมาแล้วในหน่วยที่ 1 ยังสามารถจำแนกต้นทุนของธุรกิจบริการได้ ดังนี้

ต้นทุนของธุรกิจบริการ

1 ต้นทุนคงที่ (Fixed Costs) เป็นต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่ไม่เปลี่ยนแปลงใดๆ ตามการให้บริการไม่ว่าจะมีการให้บริการหรือไม่ จะต้องเกิดค่าใช้จ่ายในอัตราเดิมอยู่ตลอด เช่น ค่าเสื่อมราคาอาคาร ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์สำนักงาน ค่าเช่า เงินเดือนพนักงาน ฯลฯ

2 ต้นทุนผันแปร(Variable Costs) เป็นต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่เปลี่ยนแปลงไปตามการให้บริการหากมีการให้บริการมาก ค่าใช้จ่ายชนิดนี้จะมาก ถ้ามีการให้บริการน้อย ค่าใช้จ่ายจะน้อย หรือหากไม่มีการให้บริการ จะไม่เกิดค่าใช้จ่ายนี้เลย เช่น ค่าสาธารณูปโภค ค่าซ่อมแซม ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าดูแลทำความสะอาด

ตัวอย่าง

ต่อไปนี้เป็นค่าใช้จ่ายของร้านบัวหลวงดำเนินธุรกิจให้บริการนวดและสปา
ในเดือนกรกฎาคม 25x1

เงินเดือนพนักงาน	100,000 บาท
ค่าน้ำประปา-ไฟฟ้า	9,500 บาท
ค่าอินเทอร์เน็ต	1,500 บาท
ค่าวัสดุในการนวดและสปาใช้ไป	7,800 บาท
ค่าจ้างบริษัททำความสะอาด	120,000 บาทต่อปี
ค่าคอมมิชชั่นพนักงาน	48,000 บาท
ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์	36,000 บาท
ค่าเสื่อมราคาอาคาร	300,000 บาท
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	1,300 บาท

ให้ทำ คำนวณหาค่าใช้จ่ายของร้านบัวหลวงในเดือนกรกฎาคม 25x1

คำนวณค่าใช้จ่ายของร้านบัวหลวง

ค่าใช้จ่ายคงที่ : เงินเดือนพนักงาน =100,000

ค่าอินเทอร์เน็ต =1,500

ค่าจ้างบริษัททำความสะอาด (120,000÷12)=10,000

ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ (36,000÷12)=3,000

ค่าเสื่อมราคาอาคาร (300,000÷12)=25,000

รวม= 139,500 บาท

ค่าใช้จ่ายผันแปร : ค่าน้ำประปา-ไฟฟ้า 9,500

ค่าวัสดุในการนวดและสปาใช้ไป= 7,800

ค่าคอมมิชชั่นพนักงาน= 48,000

ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด= 1,300

รวม=66,600 บาท

รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นในเดือน ก.ค. = 206,100 บาท

3. การคำนวณต้นทุนของงาน อาชีพซื้อขายสินค้า

เป็นธุรกิจที่ซื้อสินค้ามาเพื่อขายโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลง
สินค้าหรือนำไปผลิตต่อ เช่น ซื้อผลไม้จากตลาดไท แล้วนำ
มาขายให้กับผู้บริโภค ฯลฯ ซึ่งต้นทุนของธุรกิจซื้อขายสินค้า
จะเป็นต้นทุนของสินค้าที่ซื้อมาเป็นส่วนใหญ่ รวมค่าใช้จ่ายใน
การซื้อสินค้ามาเพื่อขาย
ตัวอย่างธุรกิจขายสินค้า เช่น ธุรกิจขายส่ง ขายปลีก
ขายสินค้าออนไลน์

ต้นทุนของธุรกิจซื้อขายสินค้า

ต้นทุนของธุรกิจของธุรกิจซื้อขายสินค้า เป็นต้นทุนของตัวสินค้าที่ซื้อมา รวมกับบรรดาค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการจัดหาสินค้ามาเพื่อขาย และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในการดำเนินงาน ไม่ว่าจะเป็นต้นทุนที่สะสมในตัวสินค้า ต้นทุนที่ไม่สะสมในตัวสินค้า และต้นทุนตามงวดเวลาที่ได้กล่าวมาแล้วในหน่วยที่ 1 นอกจากนี้ยังสามารถจำแนกต้นทุนของธุรกิจซื้อขายสินค้าได้ ดังนี้

ต้นทุนคงที่

เป็นต้นทุนที่ไม่มีเกิดการเปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณการขาย เช่น ต้นทุนของสินค้าที่ซื้อมาเพื่อขาย เงินเดือนพนักงาน ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์สำนักงาน ฯลฯ

ต้นทุนผันแปร

เป็นต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงไปตาม ปริมาณการขาย เช่น ค่าขนส่งออก ค่าสาธารณูปโภค ค่าซ่อมแซม ฯลฯ

**การคำนวณต้นทุนสินค้าที่ซื้อมา
เพื่อขายจะใช้สูตร ดังนี้**

1) **ซื้อสินค้าสุทธิ = ซื้อ + ค่าขนส่งเข้า - ส่งคืน - ส่วนลดรับ**

2) **ต้นทุนสินค้าขาย = สินค้าคงเหลือต้นงวด + ซื้อสุทธิ - สินค้าคงเหลือปลายงวด**

หรือ = สินค้าคงเหลือต้นงวด + ซื้อ + ค่าขนส่งเข้า - ส่งคืน - ส่วนลดรับ - สินค้าคงเหลือปลายงวด

ชื่อ เป็นรายการที่บันทึกราคาทุนของสินค้าที่ซื้อมาขายในระหว่างงวด

ค่าขนส่งเข้า เป็นการบันทึกค่าใช้จ่ายต่างๆ เกี่ยวกับการขนส่งสินค้าเข้าร้าน ถือเป็นต้นทุนของสินค้าที่ซื้อมาเพื่อขาย

ส่งคืนสินค้า เป็นรายการของราคาสินค้าที่ส่งคืนให้ผู้ขายเนื่องจากสินค้าชำรุดเสียหาย ผิดขนาด ฯลฯ เป็นรายการลดยอดซื้อสินค้า

ส่วนลดรับ เป็นรายการของจำนวนส่วนลดที่เจ้าหนี้ลดให้เมื่อกิจการจ่ายชำระหนี้ ค่าสินค้าที่ซื้อมาภายในกำหนดเวลาที่จะได้ส่วนลด

สินค้าคงเหลือต้นงวด หมายถึง สินค้าคงเหลือจากงวดบัญชีก่อนยกมา เมื่อเริ่มงวดบัญชีใหม่

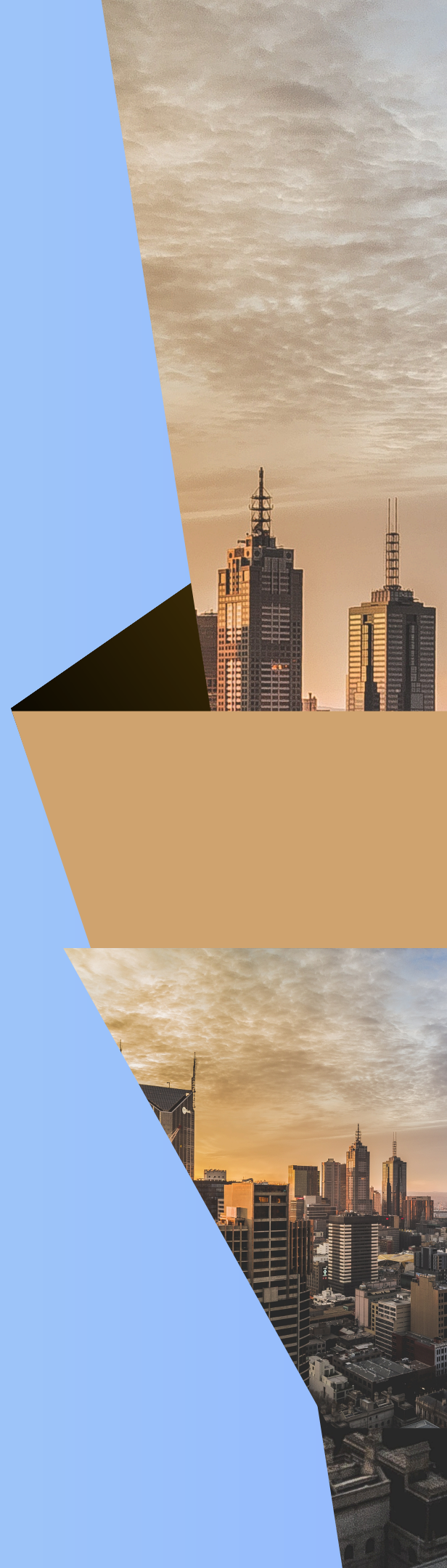
สินค้าคงเหลือปลายงวด หมายถึง สินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นงวดบัญชี จะ ได้มาจากการ ตรวจนับจำนวนคงเหลือ และนำ มาตีราคาคิดเป็นต้นทุนของ สินค้าคงเหลือปลายงวด

แสดงการคำนวณชื่อสุทธิ จากสูตรข้างต้นสามารถแสดงได้ ดังนี้

ชื่อ	XXX
<u>บวก</u> ค่าขนส่งเข้า	<u>XXX</u>
	XXX
<u>หัก</u> ส่งคืนสินค้า	XXX
ส่วนลดรับ	<u>XXX</u>
ชื่อสุทธิ	XXX

แสดงการคำนวณต้นทุนสินค้าที่ขาย จากสูตรข้างต้นสามารถแสดงได้ ดังนี้

สินค้าคงเหลือต้นงวด	XXX
<u>บวก</u> ชื่อสินค้าสุทธิ	<u>XXX</u>
สินค้าที่มีไว้เพื่อขาย	XXX
<u>หัก</u> สินค้าคงเหลือปลายงวด	<u>XXX</u>
ต้นทุนสินค้าที่ขาย	XXX

ตัวอย่างต่อไปนี้ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการซื้อสินค้าชนิดหนึ่งของร้านวานิชในเดือน

มกราคม 25x1 ซึ่งดำเนินธุรกิจจำหน่ายสินค้า มีดังนี้

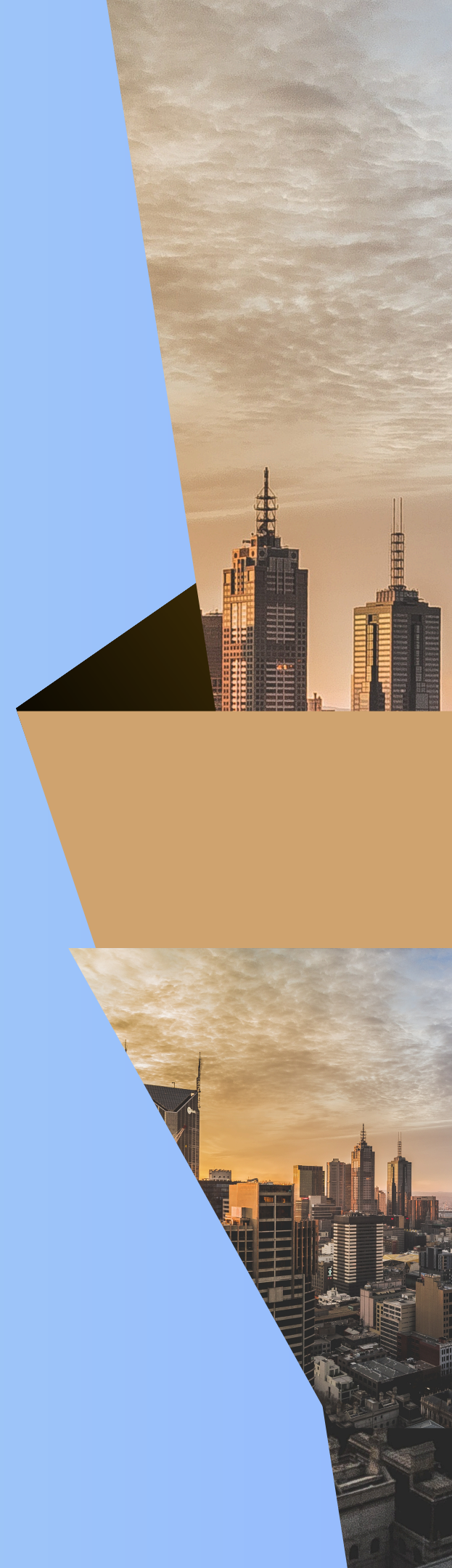
1. ซื้อสินค้าจำนวน 1,000 หน่วย ราคาหน่วยละ 95 บาท

2. จ่ายค่าจ้างขนส่งสินค้าที่ซื้อ 1,000 บาท

3. ส่งคืนสินค้าที่ส่งเนื่องจากชำรุด จำนวน 10 หน่วย พร้อมชำระค่าสินค้าที่เหลือ

ทั้งหมด ได้รับส่วนลดรับ 2%

ให้ทำคำ นวนหาต้นทุนสินค้าที่ซื้อมาเพื่อขาย

ยอดซื้อสินค้า (1,000 x 95) 95,000 บาท

บวก ค่าขนส่งเข้า 1,000 บาท

96,000 บาท

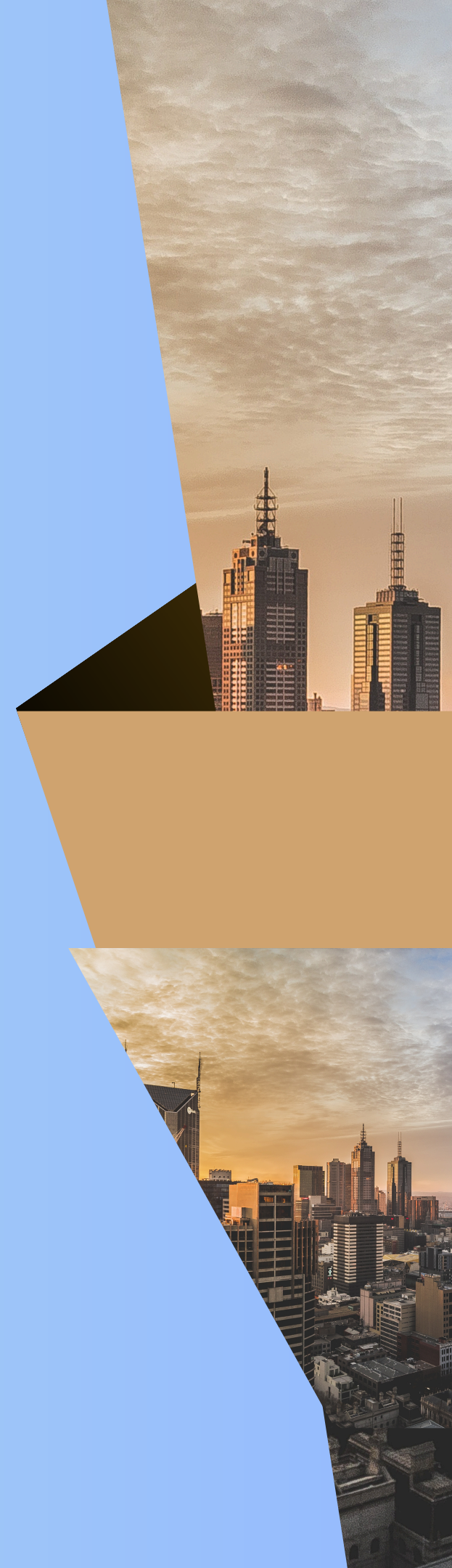
หัก ส่งคืนสินค้า (10 x 95) 950 บาท

ส่วนลดรับ { (990 x 95) x 2% } 1,881 บาท

2,831 บาท

ต้นทุนซื้อสุทธิ 93,169 บาท

ต้นทุนสินค้าต่อหน่วย (93,160 ÷ 990) = 94.11 บาท

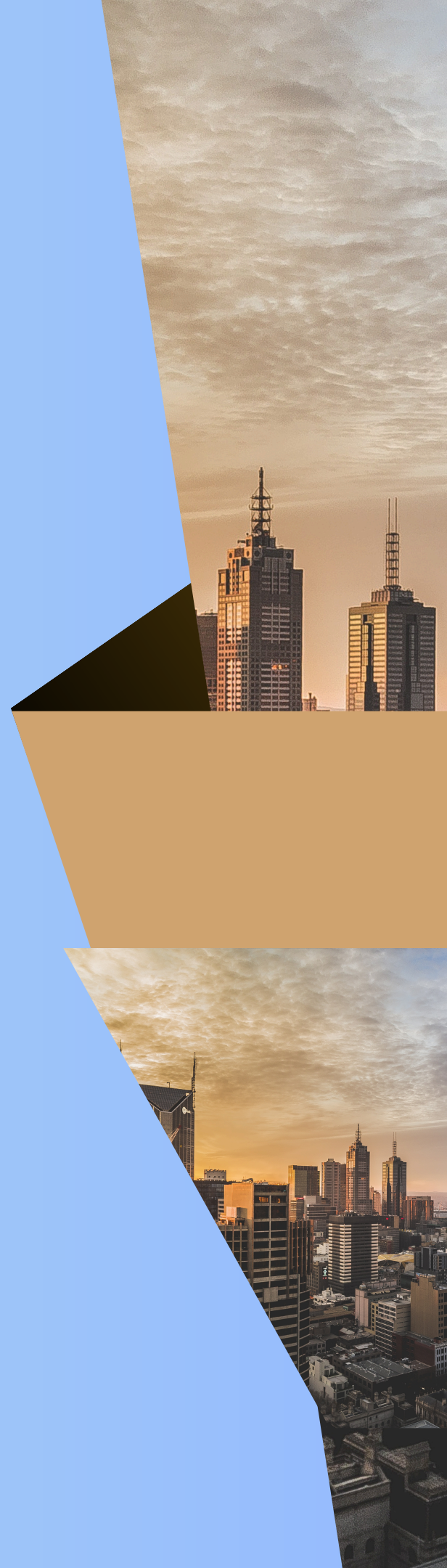

การคำนวณสินค้าคงเหลือปลายงวด และสินค้าที่ขาย

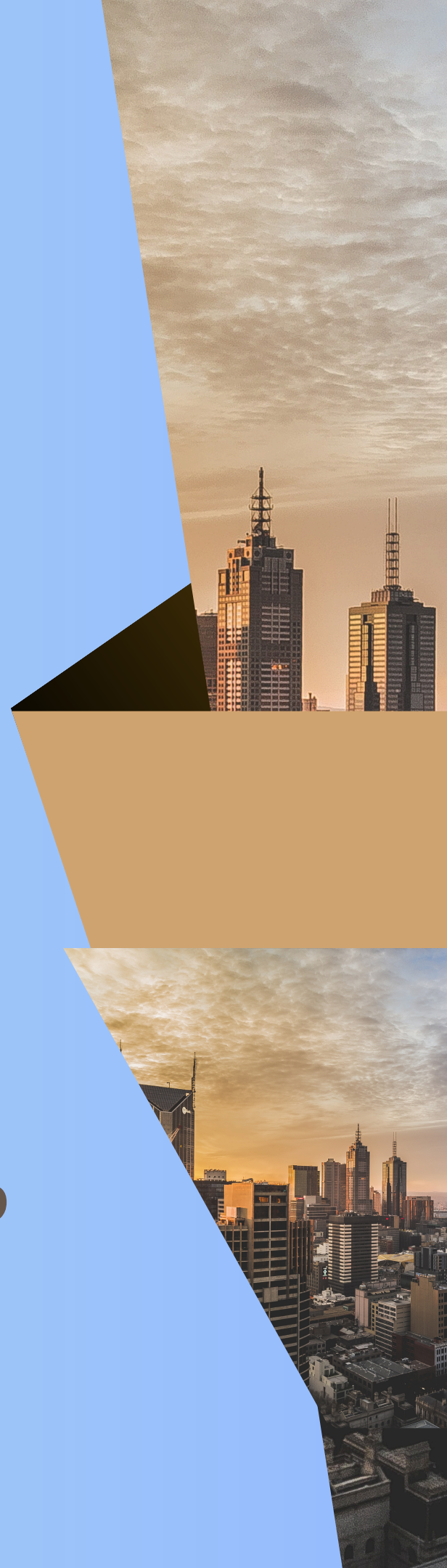
การคำนวณต้นทุนสินค้าคงเหลือและสินค้าที่ขาย จะใช้วิธีการคำนวณเช่นเดียวกับ
กับการคำนวณต้นทุนวัตถุดิบที่กล่าวมาแล้วในหน่วยที่ 2 นั่นคือ สินค้าคงเหลือที่
ตรวจนับแล้วจะต้องนำมาคำนวณราคาและจะนำไปคำนวณต้นทุนสินค้าที่ขาย
การคำนวณราคาสินค้าคงเหลือมีหลายวิธี แต่นิยมใช้ คือ การตีราคาสินค้าคงเหลือ
โดยใช้ราคาต้นทุนเดิม เพราะมีหลักฐานจากการซื้อขายที่แน่นอน ที่สามารถพิสูจน์ได้
มีวิธีใช้ทั่วไป 3 วิธี ดังนี้

- 1) วิธีราคาเจาะจง (**Specific Identification Method**)
- 2) วิธีเข้าก่อน - ออกก่อน (**First in-First out Method**)
- 3) วิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (**Weighted Average Method**)

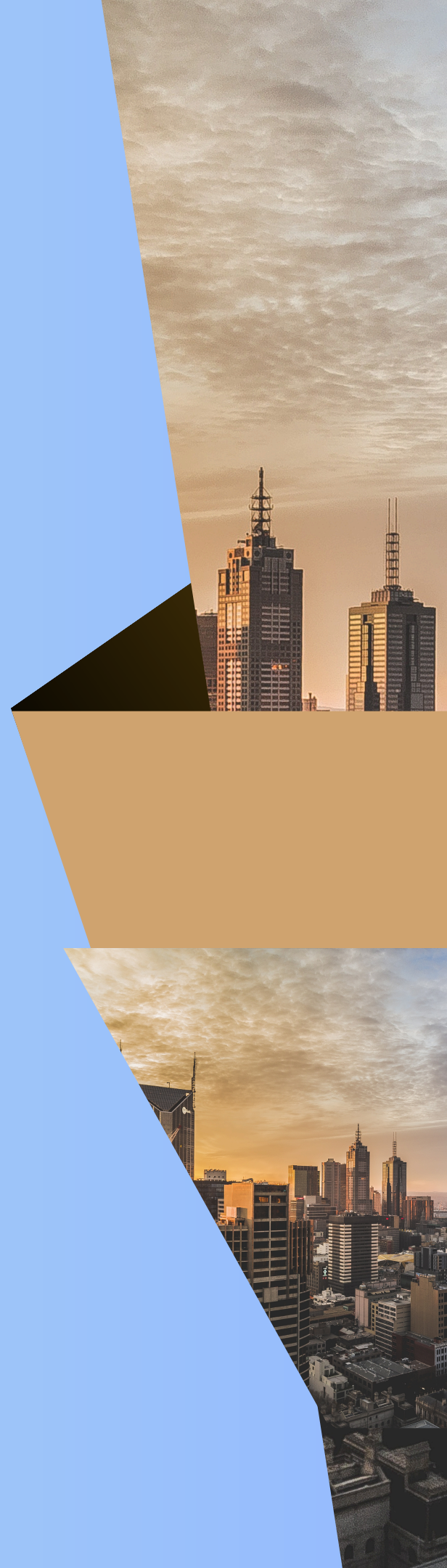
1) วิธีราคาเจาะจง เป็นวิธีที่กำหนดต้นทุนที่เจาะจงได้กับสินค้าแต่ละรายการ คือ ทราบว่า
สินค้าที่เหลืออยู่และสินค้าที่ขายไปเป็นสินค้าที่ซื้อมาในราคาใด วิธีนี้เหมาะสมกับสินค้าที่ไม่
อาจสับเปลี่ยนได้ หรือสินค้าที่มีลักษณะพิเศษที่สามารถแยกได้ชัดเจน **วิธีนี้ไม่เหมาะกับ
สินค้าที่เหมือนกัน**

2) วิธีเข้าก่อน - ออกก่อน วิธีนี้จะยึดหลักข้อสมมติเกี่ยวกับการหมุนเวียนของสินค้าที่ว่า
สินค้าที่ซื้อมาก่อนจะถูกนำไปขายก่อน แล้วจึงขายสินค้าที่ซื้อมาภายหลังเป็นลำดับต่อไป
ทั้งนี้ เพราะว่าสินค้ามีอายุจำกัดเก็บไว้นาน สินค้าอาจเสื่อมสภาพหรือล้าสมัยไปตามกาล
เวลา อีกประการหนึ่งสินค้าจะถูกซื้อเข้ามาตามลำดับในจำนวนเพียงพอกับการขายในช่วง
เวลาอันสมควรเท่านั้น ดังนั้นสินค้าที่เหลืออยู่ ณ วันสิ้นงวดบัญชี จึงเป็นสินค้าที่ซื้อมาหลัง
สุดตามลำดับ

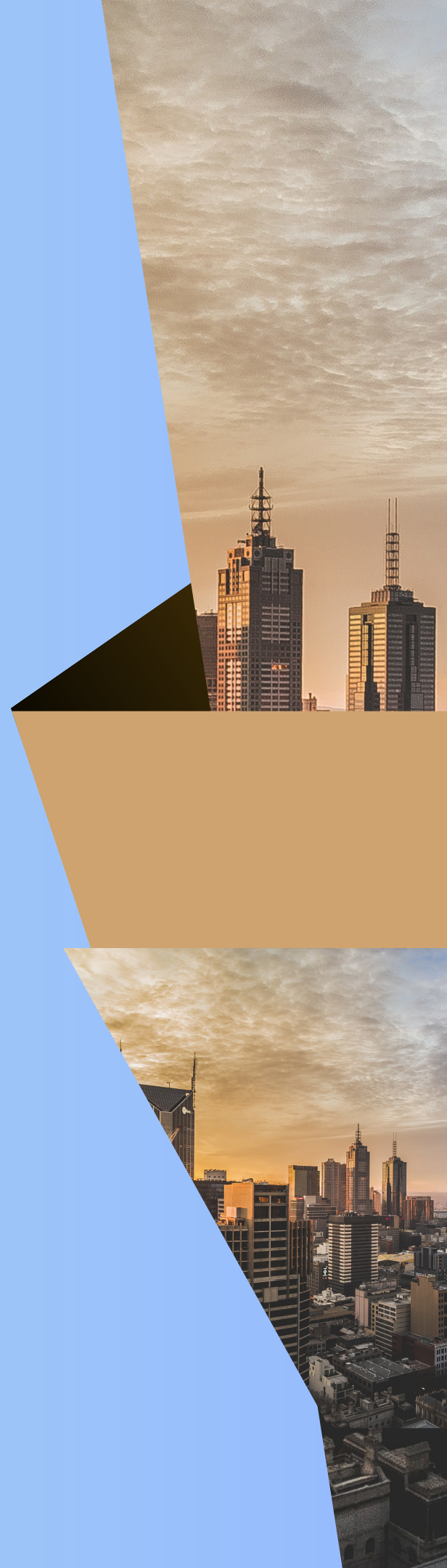
3) วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก วิธีนี้มีข้อสมมติฐานว่า สินค้าทุกหน่วยที่กิจการมีอยู่จะมีราคา ต้นทุนต่อหน่วยเท่ากันหมด เป็นการเฉลี่ยราคาต้นทุนสินค้าคงเหลือ ณ วันต้นงวด และ สินค้าที่ซื้อมาในระหว่างงวดซึ่งมีราคาต่างกัน ให้เป็นราคาเดียวกัน วิธีนี้เหมาะสมกับสินค้า ที่มีลักษณะเหมือนกัน ไม่แตกต่างกัน เช่น น้ำมัน ข้าว น้ำตาล ฯลฯ โดยวิธีการนำ ปริมาณสินค้าแต่ละครั้ง มาคำนวณซึ่งสูตรในการคำนวณราคาต้นทุนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ต่อหน่วย จะเป็นดังนี้

ราคาทุนถัวเฉลี่ยต่อหน่วย = $\frac{\text{มูลค่าสินค้าที่มีไว้เพื่อขายทั้งสิ้น}}{\text{จำนวนหน่วย}}$

3) วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก วิธีนี้มีข้อสมมติฐานว่า สินค้าทุกหน่วยที่กิจการมีอยู่จะมีราคา ต้นทุนต่อหน่วยเท่ากันหมด เป็นการเฉลี่ยราคาต้นทุนสินค้าคงเหลือ ณ วันต้นงวด และ สินค้าที่ซื้อมาในระหว่างงวดซึ่งมีราคาต่างกัน ให้เป็นราคาเดียวกัน วิธีนี้เหมาะสมกับสินค้า ที่มีลักษณะเหมือนกัน ไม่แตกต่างกัน เช่น น้ำมัน ข้าว น้ำตาล ฯลฯ โดยวิธีการนำ ปริมาณสินค้าแต่ละครั้ง มาคำนวณซึ่งสูตรในการคำนวณราคาต้นทุนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ต่อหน่วย จะเป็นดังนี้

ราคาทุนถัวเฉลี่ยต่อหน่วย = $\frac{\text{มูลค่าสินค้าที่มีไว้เพื่อขายทั้งสิ้น}}{\text{จำนวนหน่วย}}$

ตัวอย่าง ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือของร้านसानฝัน มีดังนี้

	ปริมาณ (หน่วย)	ราคาต่อหน่วย (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)
สินค้าคงเหลือต้นงวด 1 ม.ค 25X1	600	19.75	11,850
ซื้อสินค้าครั้งที่ 1	1,200	22	26,400
ซื้อสินค้าครั้งที่ 2	1,800	20	36,000
ซื้อสินค้าครั้งที่ 3	<u>900</u>	<u>23</u>	<u>20,700</u>
:สินค้ามีไว้เพื่อขาย	4,500		94,950

สินค้าคงเหลือปลายงวด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25x1 ตรวจสอบได้ 1,050 หน่วย

ให้คำนวณต้นทุนสินค้าคงเหลือปลายงวดและต้นทุนสินค้าที่ขาย

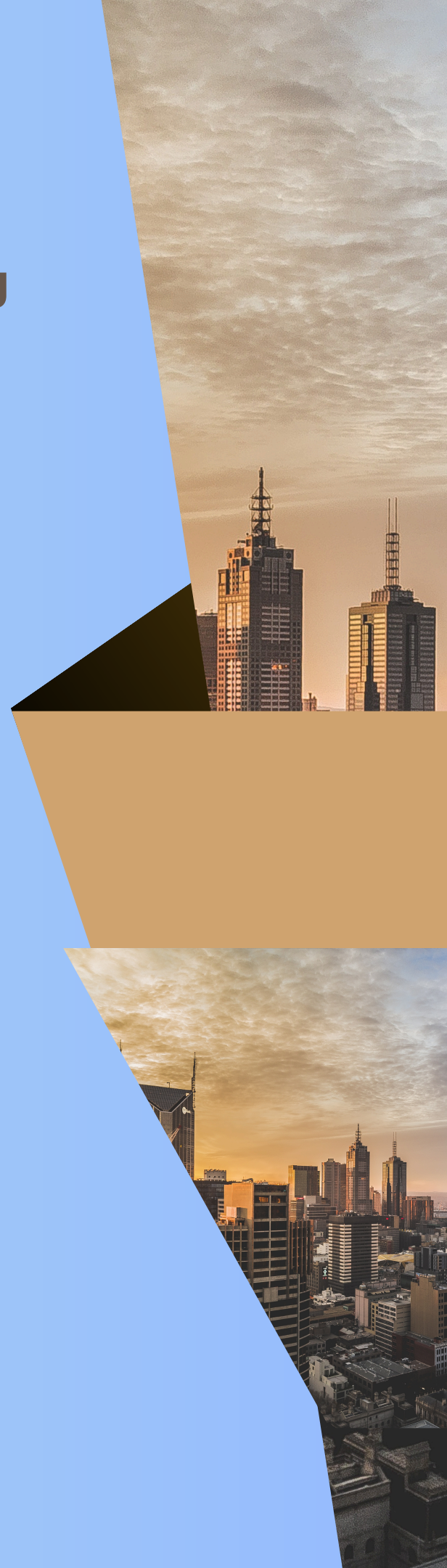
วิธีที่ 1 วิธีเจาะจงราคา สมมติว่าสินค้าที่เหลืออยู่เกิดจากการซื้อครั้งที่ 2 จำนวน 750 หน่วย
และซื้อครั้งที่ 3 จำนวน 300 หน่วย

ต้นทุนสินค้าคงเหลือปลายงวด:

ซื้อสินค้าครั้งที่ 2	750 หน่วย @ 20 บาท = 15,000 บาท
ซื้อสินค้าครั้งที่ 3	<u>300</u> หน่วย @ 23 บาท = <u>6,900</u> บาท
ต้นทุนสินค้าคงเหลือ 31 ธันวาคม 25x1	<u>1,050</u> หน่วย = <u>21,900</u> บาท

ต้นทุนสินค้าที่ขาย:

ต้นทุนสินค้าที่มีไว้เพื่อขาย	94,950 บาท
<u>หัก</u> ต้นทุนสินค้าคงเหลือปลายงวด	<u>21,900</u> บาท
ต้นทุนสินค้าที่ขาย	<u>73,050</u> บาท

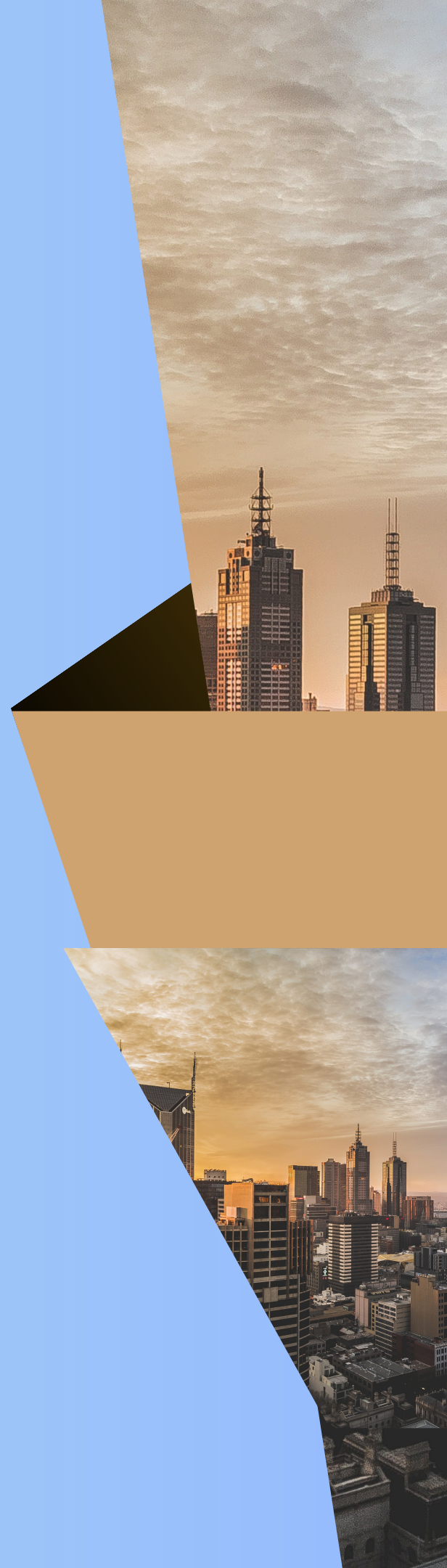
วิธีที่ 2 วิธีเข้าก่อน-ออกก่อน

ต้นทุนสินค้าคงเหลือปลายงวด:

ซื้อสินค้าครั้งที่ 3	900 หน่วย @ 23 บาท = 20,700 บาท
ซื้อสินค้าครั้งที่ 2	150 หน่วย @ 20 บาท = 3,000 บาท
ต้นทุนสินค้าคงเหลือ 31 ธันวาคม 25x1	<u>1,050</u> หน่วย = 23,700 บาท

ต้นทุนสินค้าที่ขาย:

ต้นทุนสินค้าที่มีไว้เพื่อขาย	94,950 บาท
หัก ต้นทุนสินค้าคงเหลือปลายงวด	<u>23,700</u> บาท
ต้นทุนสินค้าที่ขาย	<u>71,250</u> บาท

วิธีที่ 3 วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

ราคาทุนถัวเฉลี่ยต่อหน่วย = มูลค่าสินค้าที่มีไว้เพื่อขายทั้งสิ้น
จำนวนหน่วย

$$= \frac{94,950}{4,500}$$

$$= 21.10 \text{ บาท/หน่วย}$$

$$= 21.10 \text{ บาท/หน่วย}$$

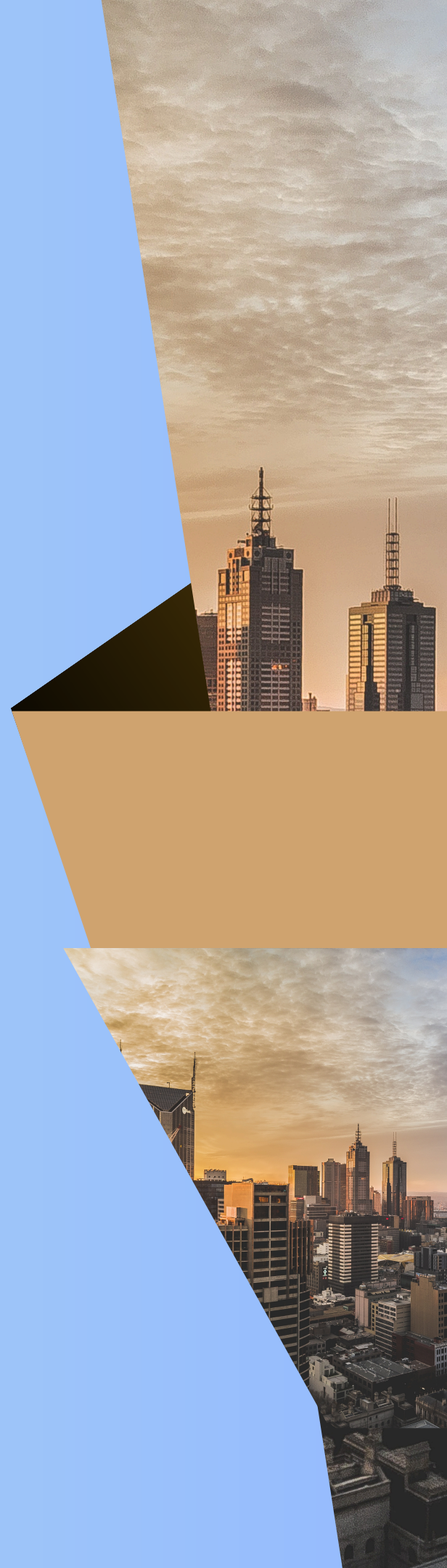
ต้นทุนสินค้าคงเหลือ 31 ธันวาคม 25x1 = $1,050 \times 21.10$
= **22,155 บาท**

ต้นทุนสินค้าที่ขาย:

ต้นทุนสินค้าที่มีไว้เพื่อขาย 94,950 บาท

หัก ต้นทุนสินค้าคงเหลือปลายงวด 22,155 บาท

ต้นทุนสินค้าที่ขาย 72,795 บาท

4. การคำนวณต้นทุนของงาน อาชีพผลิตสินค้า

เป็นธุรกิจที่ผลิตสินค้ามาเพื่อขายต้นทุนการผลิตสินค้าของกิจการอุตสาหกรรมจึงเป็นสิ่งสำคัญที่กิจการจำเป็นต้องทราบเพื่อเปรียบเทียบระหว่างการผลิตสินค้าเองกับการซื้อสินค้าสำเร็จรูปมาจำหน่ายในการกำหนดราคาขาย การคำนวณต้นทุนสินค้าสำหรับกิจการอุตสาหกรรมจึงมีความยุ่งยากเนื่องจากจะต้องซื้อวัตถุดิบมาผลิต สินค้าจึงมีต้นทุนที่สะสมในตัวสินค้า ซึ่งประกอบด้วย **วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต** ต้นทุนที่ไม่สะสมในตัวสินค้าและต้นทุนตาม งวดเวลา ซึ่งกล่าวมาแล้วในหน่วยที่ 1

สามารถแยกต้นทุนของธุรกิจผลิตสินค้าหรือธุรกิจอุตสาหกรรมได้ ดังนี้

4.1 ต้นทุนคงที่ (Fixed Costs) เป็นต้นทุนที่ไม่เปลี่ยนแปลงใดๆ ไปตามปริมาณการผลิตหรือการขายซึ่งมีลักษณะเหมือนกันกับธุรกิจซื้อขายสินค้า เช่น ค่าเช่าอาคารโรงงาน-เครื่องจักร ค่าเช่าอาคารอุปกรณ์สำนักงาน เงินเดือนพนักงานต่างๆ ฯลฯ

4.2 ต้นทุนผันแปร (Variable Costs) เป็นต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณกิจกรรมการผลิตหรือการขายเช่นเดียวกันกับธุรกิจบริการและธุรกิจซื้อขายสินค้า เช่น ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง ค่าใช้จ่ายการผลิตที่สะสมอยู่ในตัวสินค้า เป็นต้นทุนสินค้าและต้นทุนที่ไม่สะสมในตัวสินค้า เช่น ค่าสาธารณูปโภคสำนักงาน ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์

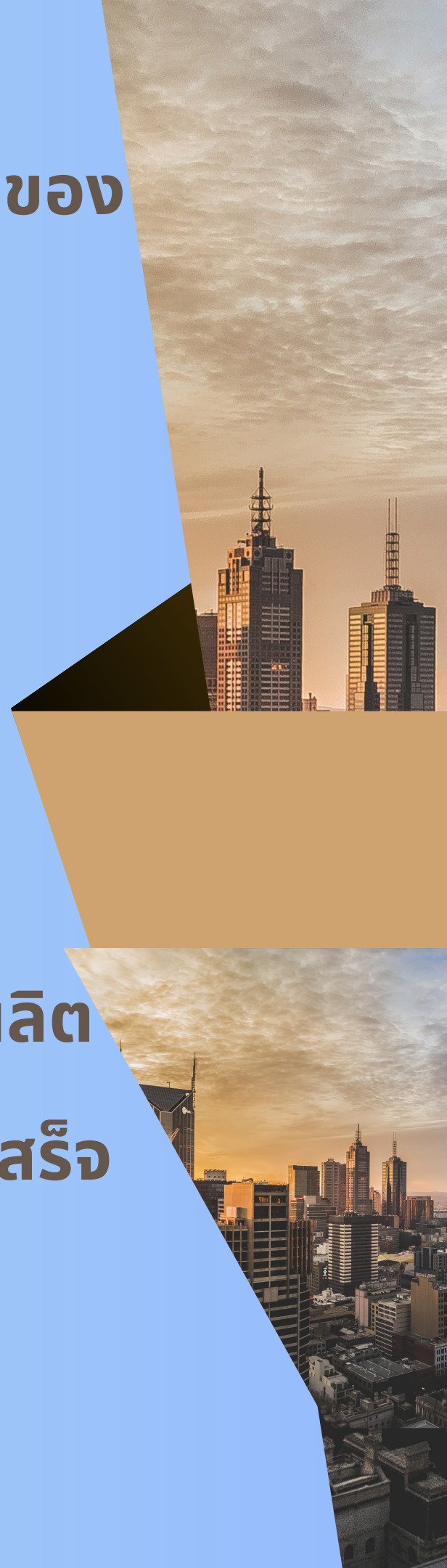

การคำนวณต้นทุนการผลิตสินค้า (Cost of Goods Manufacture)

ต้นทุนการผลิตสินค้าเป็นต้นทุนของสินค้าที่ประกอบด้วยต้นทุนต่างๆ องค์ประกอบของ
ต้นทุนการผลิตประกอบด้วย

- 1) วัตถุดิบทางตรง (Direct materials)
- 2) ค่าแรงงานทางตรง (Direct Labour)
- 3) ค่าใช้จ่ายการผลิต (Manufacturing Overhead)

ในการผลิตสินค้า ก็อาจจะนำปัจจัยการผลิตทั้ง 3 ชนิด มาผ่านกระบวนการผลิต
ให้เป็นสินค้าสำเร็จรูป ซึ่งผลผลิตที่ได้ อาจจะมีสินค้าที่ผลิตเสร็จและสินค้าที่ผลิตไม่เสร็จ
สินค้าที่ผลิตเสร็จเรียกว่า **สินค้าสำเร็จรูป** ส่วนที่ผลิตไม่เสร็จเรียกว่า **งานระหว่างทำ**

การคำนวณต้นทุนสินค้าสำเร็จรูปและต้นทุนสินค้าที่ขาย

ต้นทุนสินค้าสำเร็จรูป เป็นต้นทุนของสินค้าที่ผลิตเสร็จและนำออกจำหน่ายโดยคิดเป็นต้นทุนสินค้าที่ขายซึ่งสามารถคำนวณได้จากสูตร ดังนี้

1) **ซื้อวัตถุดิบ (สุทธิ)** = ซื้อวัสดุวัตถุดิบ+ค่าขนส่งเข้า-ส่งคืนวัตถุดิบ-ส่วนลดรับ

2) **วัตถุดิบทางตรงใช้ไป** = วัตถุดิบต้นงวด+ซื้อวัตถุดิบ-วัตถุดิบคงเหลือปลายงวด

3) **ต้นทุนการผลิต** = วัตถุดิบทางตรงใช้ไป+ค่าแรงงานทางตรง+ค่าใช้จ่ายการผลิต

4) **ต้นทุนสินค้าสำเร็จรูป** = งานระหว่างทำต้นงวด+ต้นทุนการผลิต-งานระหว่างทำปลายงวด

5) **ต้นทุนสินค้าที่ขาย** = สินค้าสำเร็จรูปต้นงวด+ต้นทุนสินค้าสำเร็จรูป-สินค้าสำเร็จรูปปลายงวด

แสดงการคำนวณต้นทุนสินค้าสำเร็จรูปและต้นทุนที่ขาย จากสูตรข้างต้นสามารถแสดงในรูปแบบ

แบบรายงานได้ ดังนี้

วัตถุดิบต้นงวด

XXX

บวก ชื่อสุทธิ

ชื่อวัตถุดิบ

XXX

บวก ค่าขนส่งเข้า

XXX

XXX

หัก ส่งคืนวัตถุดิบ

XXX

ส่วนลดรับ

XXX

XXX

XXX

วัตถุดิบที่มีไว้เพื่อการผลิต

XXX

หัก วัตถุดิบปลายงวด

XXX

วัตถุดิบทางตรงใช้ไป

XXX

ค่าแรงงานทางตรง

XXX

ค่าใช้จ่ายในการผลิต

XXX

ต้นทุนการผลิต

XXX

ตัวอย่าง บริษัท สุนทรี จำกัด มียอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 25x1 ดังนี้ **วัตถุดิบคงเหลือ 5,000** บาท สิ้นงวดบัญชี 31 ธันวาคม 25x1 ได้ตรวจนับและ**ตีราคาวัตถุดิบได้ 6,000** บาท ต่อไปนี้เป็นยอดคงเหลือเกี่ยวกับการผลิตสินค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25x1

ซื้อวัตถุดิบ	120,000 บาท
ค่าขนส่งเข้า	1,000 บาท
ส่งคืนวัตถุดิบ	1,200 บาท
ส่วนลดรับ	3,000 บาท
ค่าแรงงานทางตรง	150,000 บาท
ค่าแรงงานทางอ้อม	12,500 บาท
เงินเดือนผู้ควบคุมงาน	20,000 บาท
วัสดุโรงงานใช้ไป	8,500 บาท
ค่าเบี่ยงประกันโรงงาน	18,200 บาท
ค่าเสื่อมราคาโรงงาน	20,000 บาท
ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร	18,000 บาท
ค่าสาธารณูปโภคโรงงาน	15,000 บาท

ให้ทำ คำนวณหาต้นทุนสินค้าสำเร็จรูป

1. คำนวณหาวัตถุดิบที่ใช้ไป

วัตถุดิบต้นงวด

5,000

บวก ซื้อสุทธิ

ซื้อวัตถุดิบ

120,000

บวก ค่าขนส่งเข้า

1,000

121,000

หัก ส่งคืนวัตถุดิบ

1,200

ส่วนลดรับ

3,000

4,200

116,800

วัตถุดิบที่มีไว้เพื่อการผลิต

121,800

หัก วัตถุดิบคงเหลือปลายงวด

6,000

วัตถุดิบทางตรงที่ใช้ไป

115,800

2.คำนวณหาค่าใช้จ่ายในการผลิต (ต่อ)

ค่าแรงงานทางอ้อม	12,500
เงินเดือนผู้ควบคุมงาน	20,000
วัสดุโรงงานใช้ไป	8,500
ค่าเบี่ยงประกันโรงงาน	18,200
ค่าเสื่อมราคาโรงงาน	20,000
ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร	18,000
ค่าสาธารณูปโภคโรงงาน	<u>15,000</u>
รวม	112,000

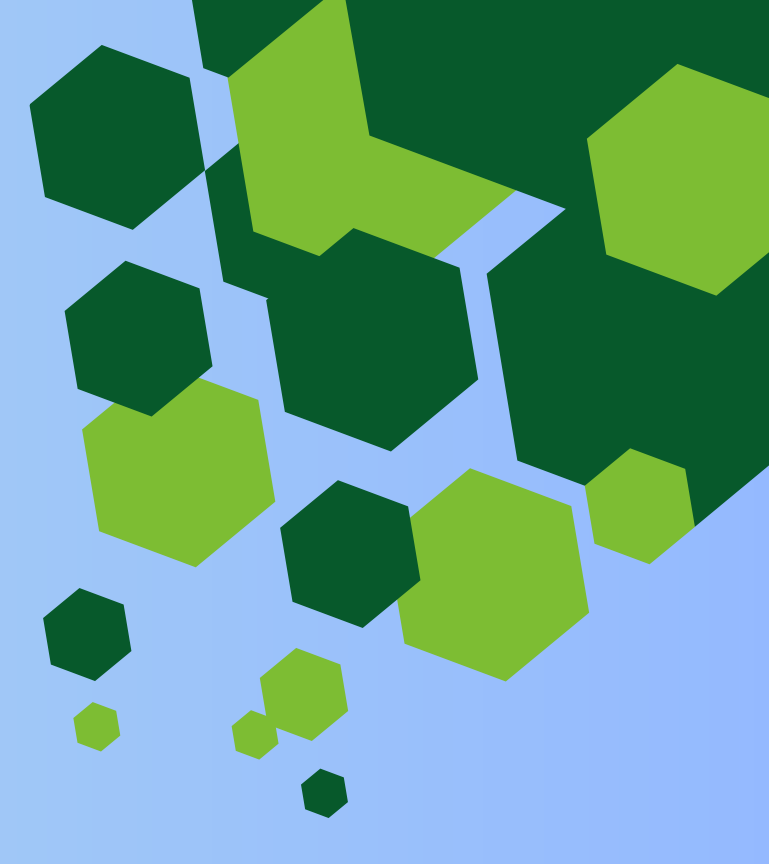

3.คำนวณหาต้นทุนการผลิต (ต่อ)

วัตถุดิบทางตรงใช้ไป	115,800
ค่าแรงงานทางตรง	150,000
ค่าใช้จ่ายในการผลิต	<u>112,200</u>
: ต้นทุนการผลิต	378,000

จากโจทย์ตัวอย่าง ไม่มีงานระหว่างทำต้นงวดและงานระหว่างทำปลายงวด

ดังนั้น ต้นทุนการผลิต = ต้นทุนสินค้าสำเร็จรูป

: ต้นทุนสินค้าสำเร็จรูป = 378,000

แบบฝึกหัด

THANK YOU